

Program dela
kandidata za rektorja
Univerze v Ljubljani

2017 – 2021

Igor Papič
Univerza v Ljubljani
Fakulteta za elektrotehniko

<http://igorpapic.si>

1. Kakovost

Vsi skupaj si moramo prizadevati za kakovostno univerzo.

2. Odličnost

Čeprav je Univerza v Ljubljani odlična univerza, smo lahko še boljši.

3. Motivacija

Misel, da bi bili še boljši in uspešnejši, je drzna, a nujna. Uveljavitev kreativnih praks skozi preplet tehničnih, naravoslovnih, humanističnih, družboslovnih in umetniških strok je naša prednost.

4. Dostopnost

Ključni smo ljudje - zaposleni in študenti. Vsak je nepogrešljiv del akademske skupnosti. Cenimo konstruktivno izmenjavo mnenj.

5. Odgovornost

Odgovorno delo je pogoj za uspeh.

6. Sodelovanje

Sodelovati moramo vsi. Uspešnost se meri po dejanjih, zato se moramo znati povezovati. Različnost članic je pomembna prednost.

7. Transparentnost

Ne pustimo se nadvladati birokratski logiki. Prevetrimo postopke.

8. Avtonomija

Če ne bomo notranje usklajeni, bomo navzven omejeni in neuspešni.

9. Tradicija

Praznovali bomo 100-letnico delovanja - 100 tehtnih razlogov za povezovanje, sodelovanje in praznovanje.

10. Razvoj

Univerza mora tudi na področju razvoja postaviti kakovost pred količino.

Celoten program

Spoštovane kolegice in kolegi, študentke in študenti,

v preteklih letih sta nas družbeno in gospodarsko dogajanje v svetu in doma jasno opozorili, da nič ni trajno dobro in da lahko stvari, ki so bile odlične, zelo hitro postanejo povprečne. Zato moramo razmisliti, kako naprej. Med nami zagotovo ni nikogar, ki bi dvomil, da je Univerza v Ljubljani najbolj uveljavljena izobraževalna in znanstvenoraziskovalna institucija v državi. Če želimo, da takšna tudi ostane, si moramo za njeno odličnost vsak dan znova prizadevati vsi. Vprašanje pa je, ali je to dovolj velik motiv in izziv za naše nadaljnje delovanje. Ali želimo preseči nacionalne meje in se primerjati z najboljšimi? Glede na finančne razmere v državi v zadnjih letih je bilo vprašljivo že zagotavljanje obstoječega obsega in kakovosti našega dela, misel, da bi bili še boljši in uspešnejši, pa se zdi naravnost drzna, vendar nujna. Zato je moje osnovno vodilo v naslednjem štiriletnem obdobju vodenja univerze - **za kakovostno univerzo.**

Zakaj sem se odločil kandidirati za rektorja Univerze v Ljubljani? Ker sem trdno prepričan, da smo sposobni delati še bolje in da je čas izhoda iz gospodarske krize priložnost, da z novo energijo naredimo odločen korak naprej. Najprej moramo odkrito razmisliti in jasno opredeliti, kaj želimo kot univerza doseči v naslednjih letih doma in v mednarodnem prostoru. Pri oblikovanju in uresničevanju ciljev moramo sodelovati vsi, odgovornost rektorja pa je, da zagotovi pogoje, v katerih bomo dogovorjene naloge tudi uspešno izpeljali. Pri uresničevanju skupno dogovorjenih ciljev pričakujem sodelovanje in pomoč vseh zaposlenih in vseh študentov. Pri tem se ne smemo takoj vprašati, kaj bomo za to dobili, ampak kaj bomo kot univerza postali. Ne želim, da naši načrti ostanejo le visokoleteči cilji na papirju, temveč da z njimi dosežemo dejanske učinke, ki jih bomo zaznali vsi, tako zaposleni in študenti kot širša javnost.

Želim izpostaviti transparentnost vodenja univerze na vseh področjih delovanja. Ohranimo zdravo pamet in se ne pustimo nadvladati birokratski

logiki. Univerza v Ljubljani se mora kot feniks dvigniti iz pepela preteklih afer. Prevetriti moramo številne zbirokratizirane postopke upravljanja. Humanistične vrednote, kot so svoboda, vrednost posameznika, odgovornost do skupnosti, strpnost do drugih morajo biti osnovne predpostavke pri našem delu. Zaposleni naj se v čim večji meri v pedagoškem in znanstvenoraziskovalnem miru (*tranquilitas scholarum*) ukvarjajo s svojim delom, čim manj pa jih je treba obremenjevati z nepotrebnim odvečnim administriranjem. Pri tem moramo seveda slediti osnovnemu cilju univerze – doseganju najvišjih standardov kakovosti.

Univerza ima ključno vlogo pri razvoju družbe in ohranjanju samobitnosti naroda, pri tem so ključne vrednote znanje, jezik, kultura. Zavzemam se za univerzo za ljudi, v katere je potrebno vlagati, da se bomo vsi počutili kot nepogrešljiv del akademske skupnosti. Pomembno je izpostaviti enakopravnost vseh, strpnost in priznavanje drugačnosti. Na univerzi ne sme biti nobenih privilegiranih skupin, samo odgovorni posamezniki, ki delujejo v interesu članic in univerze. Kakovostno in odgovorno delo vseh članov akademske skupnosti, zaposlenih in študentov, je osnovni pogoj za napredek, za katerega potrebujemo ustvarjalno delovno okolje. Univerza v Ljubljani je velika univerza, različnost članic razumem kot prednost pri iskanju sodelovanja in medsebojnega dopolnjevanja, ne pa kot oviro.

Nadaljevali bomo s procesom internacionalizacije, ki bo pogojen s kakovostjo in ne z internacionalizacijo za vsako ceno, kjer se lahko diskriminira domače pred mednarodnim samo zato, ker je tuje. S sprejetjem novele Zakona o visokem šolstvu se obetajo boljši časi glede financiranja univerze. Zakonodaja sicer zagotavlja stabilnejše in dolgoročnejše financiranje, vendar se vsi zavedamo, da se spremembe ne bodo zgodile čez noč. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da se gospodarski položaj izboljšuje, kar pomeni več optimizma v družbi in posledično tudi na univerzi. Kratkoročno pa nas čakajo novi izzivi pri pripravi novega zakona o visokem šolstvu in zakona o raziskovalni dejavnosti. Na žalost opažam, da so nas pojmi, kot so akademska svoboda, avtonomija univerze, javna služba ponovno razdvojili. Sprašujem se, ali se univerza oziroma zaposleni in študenti ter sindikati lahko poenotimo glede teh pojmov?

Kot enega glavnih izzivov pri svojem delu vidim potrebo po učinkoviti izmenjavi in usklajevanju pogledov med vsemi člani naše akademske skupnosti. Če ne bomo usklajeni znotraj univerze, bo uveljavljanje naših interesov navzven precej omejeno.

V obdobju tega mandata nas čaka še en pomemben dogodek – leta 2019 bomo praznovali 100-letnico delovanja najstarejše slovenske univerze. Priprave so se že začele, dogodki na vseh članicah in seveda skupna praznovanja na univerzitetni ravni nas morajo združiti in kot akademsko skupnost povezati.

V nadaljevanju izpostavljam ključne naloge, ki nas čakajo v naslednjem obdobju, če želimo uresničiti osnovni cilj – biti še boljši na vseh področjih našega delovanja.

Pogoji za delo na članicah in rektoratu

Izhajamo iz predpostavke, da **rektorat opravlja administrativno podporo za članice in ne obratno**. Univerza v Ljubljani je s 26 članicami velika univerza. Vsi razumemo potrebo po usklajenem delovanju vseh članic in enakih pravilih za vse, vendar morajo skupna pravila primarno služiti učinkovitejšemu delu članic in ne smejo biti namenjena samo nadzoru nad njimi.

Ključnega pomena je **vzpostavitev učinkovite komunikacije in partnerskega odnosa s sindikati in študentskim svetom**. Zagotovo se vsi strinjamo, da imajo lahko različne skupine različna mnenja o istih stvareh. Težko pa sprejmemo dejstvo, da si različne skupine pod istimi pojmi predstavljajo popolnoma različne stvari. To pomeni, da se moramo veliko več pogovarjati, poskušati drug drugega slišati in razumeti. Prepričan sem, da bomo na ta način uskladili tudi naše poglede. Prvi preizkus na tem področju bo uskladitev izhodišč za nova zakona o visokem šolstvu in raziskovalni dejavnosti.

Pomembno je **zagotavljanje dobrih in stimulativnih pogojev predvsem za mlajše sodelavce**, saj verjamem, da je odgovornost starejših, da mlajše kolege pri njihovem akademskem razvoju podpiramo. Na ta način bomo njihovo energijo in željo po uveljavitvi lahko kar najbolje vključili v delovanje akademske skupnosti. Nekateri tovrstni mehanizmi so že vgrajeni v pravilih za črpanje sredstev iz univerzitetnega razvojnega sklada.

Večkrat sem že javno omenil, da podpiram **uvajanje opsijskih kombiniranih delovnih mest** visokošolskega učitelja in raziskovalca. To nikakor ne pomeni, da bi to veljalo na splošno za vse zaposlene in za vse članice. Samo tam, kje je to smiselno, predvsem pa pri novih razpisih v skupinah, kjer je razvita močna raziskovalna dejavnost. Nikakor ni mišljeno preoblikovanje že obstoječih delovnih mest.

Če govorimo o **zmanjševanju statusnih razlik med visokošolskimi učitelji in raziskovalci**, menim predvsem, da bi morali biti tudi starejši raziskovalci zaposleni za nedoločen čas. Izenačiti bi morali število plačnih razredov in možnost dopolnilnega dela pri istem delodajalcu. Želim izpostaviti, da nikakor ni mišljeno, da bi zlivali delovna mesta in da bi si visokošolski učitelji morali del plače zagotavljati iz raziskovalne dejavnosti. Tak način razmišljanja je zgrešen.

Mehanizem sobotnega leta vsi dobro poznamo, vemo tudi, da je glavni problem izvajanja zagotavljanje sredstev. Zavzemam se za **zagotavljanje skladov za sobotno leto na članicah**, na enak način in z enakimi možnostmi za vse zaposlene, ne glede na članico. Prav tako bi morali na podoben način urediti sklade za podporo zaposlenim na gostovanjih, kar je eden od pogojev za uspešno habilitacijo. Vemo, da so možnosti financiranja takšnih gostovanj precej različne glede na področja.

Pomembna naloga je tudi **poenostavitev habilitacijskih meril**, ki so pretirano birokratska in skrajno nejasna, kar vodi do relativno velikega števila upravnih sporov. Sposobni moramo biti prepoznati kakovost tudi brez slepega sledenja številkam, pri tem je ključno kakovostnejše delo strokovnih

poročevalcev. Enaka merila za vse članice morajo biti omejena na manjši delež celotnih zahtev, drugače pa je treba pogoje urediti po področjih. Vsekakor mora veljati izhodišče, da nižanje kriterijev ni sprejemljivo.

Spodbujali bomo nadaljnji **razvoj knjižnične dejavnosti**, ki podpira študijski, znanstvenoraziskovalni, umetniški in strokovni proces članic. Omogočali bomo skupni nastop članic z določenega področja pri dostopu do informacijskih virov v elektronski obliki.

Utrditev pomena športa na univerzi je v času vedno večjih stresnih obremenitev tako zaposlenih kot študentov izrednega pomena. Kljub temu, da je bila športna vzgoja praktično izločena iz študijskih programov, moramo zagotoviti ustrezne materialne pogoje za športno dejavnost vseh študentov in zaposlenih.

Kljub dejstvu, da Univerza v Ljubljani razpolaga s številnimi nepremičninami, se veliko članic še vedno sooča s hudo prostorsko stisko. **Učinkovito upravljanje z nepremičninami** je tako ključnega pomena. Podprli bomo urejanje prostorov za umetniške akademije, aktivno bomo iskali prostorske rešitve za posamezne članice, nudili bomo podporo pri izgradnji novih stavb fakultet.

Uspešna izvedba številnih omenjenih nalog je pogojena z razpoložljivimi sredstvi, ki so znotraj univerze seveda omejena, zato bomo za vse investicije **preučili možnosti pridobivanja EU sredstev**.

Pedagoška dejavnost

Vsi se zavedamo, da učitelji in drugi zaposleni delujemo na univerzi zaradi študentov in ne obratno. **Zagotavljanje kakovostnih študijskih programov** je tako ključna naloga na področju pedagoške dejavnosti.

Študijski programi se izvajajo v slovenskem jeziku. Članice skrbijo za razvoj slovenščine kot jezika znanosti in strokovnega jezika na določenem

področju. Za morebitno vzporedno izvedbo posameznih predmetov ali študijskih programov v tujem jeziku moramo zagotoviti dodatna sredstva. Učitelji, ki izvajajo predmete v tujem jeziku, morajo biti za to ustrezno usposobljeni.

Zagotovili bomo posebno podporo in pomoč pri postopkih akreditacije **interdisciplinarnih in mednarodnih programov**, ki bodo prav tako preverjeni z enakimi kakovostnimi kriteriji kot ostali programi na UL.

Združevanje programov v skladu s spremenjeno zakonodajo, ki bo znotraj enega študijskega programa dovoljevala več nazivov glede na smeri, se zdi smiselno. Ohranjanje vseh strok je osnova raznolikosti ved Univerze v Ljubljani.

Znanstvenoraziskovalno delo je v središču na vseh odličnih svetovnih univerzah; pri tem pa ne smemo zanemariti pomena dela s študenti. Zato moramo vzpostaviti sistem za dobro in korektno **vrednotenje pedagoškega dela**.

Z namenom obogatitve tradicionalnih učnih metod bomo na področjih, kjer je to mogoče in smiselno, preučili **uporabo novih tehnologij v pedagoškem procesu - e-učenje**.

Podpirali bomo članice pri ustvarjanju pogojev za boljše **vklučevanje študentov v znanstvenoraziskovalno in strokovno delo**. Poseben poudarek bo na izvajanju interdisciplinarnih projektov s študenti, kjer sodeluje več članic.

Nudili bomo **podporo študentom pri povezovanju z bodočimi delodajalci** na zaposlitvenih sejmih, podpirali delovanje kariernih centrov, nudili dodatna izobraževanja in spremljali zaposljivost naših diplomantov.

Odločno bomo **podprli študente na 3. stopnji pri zagotavljanju systemskega financiranja**. Na ta način lahko tudi doktorski študij nedvoumno postavimo v okvir javne službe. Sočasno je treba postaviti zahtevne vpisne pogoje za zagotovitev visoke stopnje kakovosti študija pred množičnostjo.

Več pozornosti bomo namenili **vzpostavitvi sistema vseživljenjskega učenja**, predvsem na področjih s hitrim tehnološkim razvojem, kjer je sledenje razvoju in osvajanje novega znanja ključno za uspešno opravljanje poklica.

Znanstvenoraziskovalna, strokovna in umetniška dejavnost

Univerza mora tudi na področju znanstvenoraziskovalne dejavnosti postaviti kakovost pred količino. **Podpora objavljanju v kakovostnih revijah** je ključnega pomena. Čeprav smo globalno izpostavljeni različnim razvriščanjem univerz, moramo primarno skrbeti za doseganje naših ciljev in ne brezpogojno stremeti k visokim uvrstitvam na svetovnih lestvicah.

Interes univerze je zagotoviti **stabilno financiranje raziskovalne dejavnosti**. Če bo del raziskovalnih sredstev v prihodnjih letih prešel neposredno na univerzo, bo ključnega pomena, kako bomo vzpostavili sistem delitve teh sredstev najprej med članicami in potem še na članicah. To gotovo ne sme biti poskus preusmerjanja denarja iz kakovostnih raziskovalnih skupin na manj kakovostne po načelu vsakemu nekaj.

Podprli bomo nadaljnje delovanje **razvojnega sklada na univerzi**, ki mora delovati popolnoma transparentno. Delovanje sklada se je v zadnjih letih izkazalo kot uspešno, podpira predvsem mlajše raziskovalce in učitelje, ki se prvič potegujejo za mednarodne projekte. Pomembno je, da članice, ki so uspešnejše pri projektni dejavnosti, delijo svoje izkušnje z drugimi.

Predvsem na področju naravoslovja in tehnike je pomembno **strateško povezovanje z inštituti**. Ključno je, da to sodelovanje temelji na enakopravnosti in vzajemnosti. V interesu univerze je, da uveljavljeni raziskovalci z inštitutov predavajo tudi na fakultetah, prav tako mora biti v interesu inštitutov, da se uveljavljeni profesorji vključujejo v njihovo znanstvenoraziskovalno delo.

Univerza mora okrepiti **interdisciplinarno povezovanje vseh področij**. Pri prenosu znanja iz univerze na uporabnike je ključno sodelovanje raziskovalcev z različnih področij, npr. tehnike, naravoslovja, humanistike, družboslovja in umetnosti.

Na aplikativnih področjih delovanja univerze je zelo pomembno **zagotavljanje dobrih pogojev za prenos znanja in sodelovanje z uporabniki**. Razen pedagoškega in znanstvenoraziskovalnega dela je zelo pomembno tudi strokovno delo. Poudariti je treba, da strokovno delo ne sme biti obveza za vsa področja ali za vse zaposlene, temveč le za tiste, ki imajo možnost in željo po neposrednem sodelovanju z uporabniki. Prav tako zunanji uporabniki ne smejo pogojevati osnovne znanstvenoraziskovalne dejavnosti na univerzi.

Ključna naloga univerze je tudi nadaljnje **utrjevanje delovanja umetniške dejavnosti**. Povezovanje akademij s fakultetami poteka samoumevno in ustaljeno. Izvedba razstav, predstav, koncertov in drugih umetniških dogodkov mora tako postati uveljavljen način delovanja vseh članic. Preplet tehničnih, naravoslovnih, humanističnih strok z ustvarjalnostjo in čustvenimi procesi je pomemben katalizator razvoja in sprememb okolja, v katerem univerza deluje. Uveljavitev takšnih kreativnih praks mora postati prednostna dejavnost vseh članic.

Igor Papič,

Ljubljana, marec 2017

Kontakt

Prof. dr. Igor Papič

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za elektrotehniko

Tržaška cesta 25

1000 Ljubljana

Telefon: 01 4768 244

Mobilni telefon: 041 509 703